

“Cuando damos espacio al Señor, somos capaces de abrirnos a toda la creación y a todas las criaturas. Entonces comprendemos que la vida es un don del Padre, que nos ama profundamente y desea que le pertenezcamos a Él y nos pertenezcamos los unos a los otros”.

(Papa Francisco, “Tiempo de la creación”)

ESPERANÇAR I ACTUAR AMB LA CREACIÓ

Aquest mes, de l'1 de setembre al 4 d'octubre, les diferents confessions cristianes ens unim al Temps de la Creació, a aquesta celebració global de pregària i acció per protegir la nostra casa comuna.

Record una reflexió que aquest estiu va compartir J. Bosco Faner en una homilia, en la qual ens convidava a valorar la bellesa d'una posta de sol i de la Creació més enllà d'allò superficial, a no ser mediocres, a trobar el sentit de la nostra existència, i a donar gràcies a Déu per la bellesa de la naturalesa i el do de la vida que ens ha regalat.

Davant d'aquesta moda de cercar la foto perfecta en una posta de sol o de “crec en les energies de l'Univers”, és important que els cristians trobem i experimentem el significat profund de la Creació, que aprofitem els entorns naturals, com els que ens ofereix Menorca, per a fer una passejada, asseure'ns, cultivar el silenci, pregar i fer balanç de la nostra vida: què puc millorar, quins són els meus somnis, quina és la meva relació amb Déu, amb els altres i la natura, etc.

Estimar i cuidar la casa comuna forma part del nostre ADN com a cristians. Aquest món que Déu ens ha regalat és per començar aquí i ara el seu Regne, per a garantir, en primer lloc, el dret a la vida i així

Toni Barber

fer créixer amb les persones i la resta de criatures unes relacions d'amor, respecte, tolerància, solidaritat i esperança.

Com ens recorda el Papa Francesc a l'encíclica *Laudate Deum*, “Un ésser humà que pretén ocupar el lloc de Déu es converteix en el pitjor perill per a si mateix”. Aquesta actitud la veim reflectida contínuament en les guerres, les injustícies socials, la contaminació i el canvi climàtic, el capitalisme feroç,

en les relacions personals i familiars marcades per l'egoisme, etc.

Esteim cridats a donar fruits d'esperança i d'amor. El lema “Esperançar i actuar amb la Creació” ens convida a una conversió profunda en els nostres hàbits de consum. No val per a res posar-nos l'etiqueta d’“ecofriendly”, és a dir, de ser respectuosos amb el medi ambient, si constantment ens comprem roba nova i nous productes tecnològics, si no evitam l'ús del plàstic, si no optam per reciclar, per l'ús del transport públic... Ho deia Sant Francesc d'Assís, “El veritable ensenyament que transmetem és el que vivim; i som bons predicadors quan posam en pràctica el que deim.” Afortunadament, des de fa molt anys, a Menorca tenim alternatives consolidades de comerç just i sostenible gràcies a Caritas Menorca com són Mestral i Moda re-.

Un dels exemples més recents de consciència ecològica a la nostra Diòcesi el trobam a la parròquia de Sant Antoni Maria Claret, que l'any 2023 es va convertir en la primera església ecosostenible de Menorca, amb la instal·lació de plaques solars al terrat.

Aquest és el camí, tenir sempre present que la Creació és el fruit de l'amor de Déu. A Ell sempre gràcies per tot el que ens dona.

Sonia Febrer Romero

Pastoral Penitenciarària: “Abraçats a l'esperança”

El món de les presons és petit, amb dificultats, però també amb esperança. L'Església s'hi fa present per acompanyar i anunciar un futur amb llibertat. Les persones que viuen a la presó no necessiten més judicis. Necessiten més ajuda, més companyia, més proximitat. Necessiten la bona notícia, que es fa visible cada setmana amb els voluntaris, capellans i laics, que realitzen aquest servei d'acompanyament humà i espiritual.

Cada 24 de setembre la Pastoral Penitenciarària celebra la festa de la seva patrona, la Mare de Déu de la Mercè. A la diòcesi de Menorca Mn. Joan Bosco Martí és l'encarregat de la Pastoral Penitenciarària de

Menorca, juntament amb un equip pastoral que realitza diferents accions socials per tal d'ajudar els interns.

Unsplash

Per a l'Església no només es tracta d'acompanyar les persones que són a la presó. Es tracta de mostrar-los un futur amb esperança; que recuperin, a més de la llibertat, la dignitat. Aquest Any Jubilar de l'Esperança és per a la Pastoral Penitenciarària una oportunitat de cara a il·luminar alternatives, propostes, accions i línies pastorals que ens portin a omplir el cor de cada persona privada de llibertat, i que suposi traçar camins d'esperança en la reconstrucció de la seva vida ètica, moral i de fe, així com el de la reafirmació de la seva vida familiar i social. Obrim camins d'esperança, acompanyem els germans que ens necessiten.

Diumenge XXV de Durant l'Any

Lectura del llibre de la Saviesa

2, 12.17-20

Els malvats deien: "Posem una trampa al just; ens fa nosa i és contrari a tot el que feim; ens retreu que no complim la Llei i que no som fidels a l'educació rebuda. A veure si és veritat això que diu, provem com serà la seva fi. Si realment el just és fill de Déu, Déu el defensarà i el salvarà dels qui el persegueixen. Posem-lo a prova: ultratgem-lo i torturem-lo, a veure si es manté serè; comprovem si sap suportar el mal; condemnem-lo a una mort vergonyosa. Segons diu ell, Déu ja el protegirà."

Salm responsorial 53

R: El Senyor fa costat als meus defensors.

Lectura de la carta de sant Jaume

3, 16 - 4, 3

Estimats, on hi ha gelosies i rivalitats, hi ha pertorbació i maldats de tota casta. Però la saviesa que ve de dalt abans que tot és pura; és també pacífica, moderada i dòcil, compassiva i plena de bons fruits, imparcial i sincera. El fruit de la justícia neix de la llavor que els homes pacificadors han sembrat en esperit de pau. ¿D'on venen entre vosaltres les lluites i les baralles? ¿No venen dels desigs de plaer que es conjuren en el vostre cos? Desitjau coses que no teniu, i per això matau. Envejau coses que no podeu aconseguir, i per això lluitau i us barallau. Però vosaltres, no teniu perquè no demanau. O bé demanau i no rebeu, perquè demanau malament, amb la intenció de malgastar-ho tot en els plaers.

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

9, 30-37

En aquell temps Jesús i els deixebles passaven per Galilea, però Jesús no volia que ho sapigués ningú. Instruïa els seus deixebles dient-los: "El Fill de l'home serà entregat en mans dels homes, el mataran i, quan serà mort, ressuscitarà al cap de tres dies." Ells no entenien què volia dir, però no gosaven fer-li preguntes. Arribaren a Cafar-Naüm. Quan foren a casa, els demanà: "¿Què discutíeu pel camí?" Però ells callaven, perquè pel camí havien discutit quin d'ells seria el més important. Aleshores s'assegué, cridà els dotze i els digué: "Si qualcú vol ser el primer, ha de ser el darrer i el servidor de tots." Després va fer venir un infant, el posà al mig, el prengué en braços i els digué: "Qui acull un d'aquests infants perquè porta el meu nom, m'acull a mi, i qui m'acull a mi, no m'acull a mi, sinó al qui m'ha enviat."

Lectura del libro de la Sabiduría

2, 12. 17-20

Se dijeron los impíos: «Acechemos al justo, que nos resulta fastidioso: se opone a nuestro modo de actuar; nos reprocha las faltas contra la ley y nos reprende contra la educación recibida. Veamos si es verdad lo que dice, comprobando cómo es su muerte. Si es el justo es hijo de Dios, él lo auxiliará y lo libraré de las manos de sus enemigos. Lo someteremos a ultrajes y torturas, para conocer su temple y comprobar su resistencia. Lo condenaremos a muerte ignominiosa, pues, según dice, Dios lo salvará.»

Salmo responsorial 53

R: El Señor sostiene mi vida.

Lectura de la carta del apóstol Santiago

3, 16-4, 3

Queridos hermanos: Donde hay envidia y rivalidad, hay turbulencias y todo tipo de malas acciones. En cambio, la sabiduría que viene de lo alto es, en primer lugar intachable, y además es apacible, comprensiva, conciliadora, llena de misericordia y buenos frutos, imparcial y sincera. El fruto de la justicia se siembra en la paz para quienes trabajan por la paz. ¿De dónde proceden los conflictos y las luchas que se dan entre vosotros? ¿No es precisamente de esos deseos de placer que pugnan dentro de vosotros? Ambicionáis y no tenéis; asesináis y enviáis y no podéis conseguir nada, lucháis y os hacéis la guerra, y no obtenéis porque no pedís. Pedís y no recibís, porque pedís mal, con la intención de satisfacer vuestras pasiones.

Lectura del santo Evangelio según san Marcos

9, 30-37

En aquel tiempo, Jesús y sus discípulos atravesaron Galilea; no quería que nadie se enterase, porque iba instruyendo a sus discípulos. Les decía: «El Hijo del hombre va a ser entregado en manos de los hombres, y lo matarán; y, después de muerto, a los tres días resucitará». Pero no entendían lo que decía, y les daba miedo preguntarle. Llegaron a Cafarnaún, y, una vez en casa, les preguntó «¿De qué discutíais por el camino?». Ellos callaban, pues por el camino habían discutido quién era el más importante. Jesús se sentó, llamó a los Doce y les dijo: «Quien quiera ser el primero, que sea el último de todos y el servidor de todos». Y tomando un niño, lo puso en medio de ellos, lo abrazó y les dijo: «El que acoge a un niño como este en mi nombre, me acoge a mí; y el que me acoge a mí, no me acoge a mí, sino al que me ha enviado».

De la lògica del poder a l'esperit de servei

L'esperit de competició amara totes les nostres relacions humanes: polítiques, econòmiques, professionals, esportives... es pot convertir en esperit de domini. Seria açò inherent a la naturalesa de l'home? L'evangeli d'avui proposa, al contrari, un altre tipus de relacions humanes.

Els deixebles es disputen els llocs d'honor del Regne que ells se l'imaginaven amb els colors de les seves ambicions. No havien comprès res de la novetat aportada per Jesús. El Mestre els parla d'abaixament i ells somnien en pujar en la jerarquia. Ell els parla de la degradació de la creu, i ells reclamen pujar d'escalafó!

Però ens equivocariem, no obstant, només en carregar açò a Pere, Jaume i Joan i els altres. Fariem millor gratar i recercar en els plecs més o manco secrets de la nostra personalitat i en les nostres reaccions quotidianes, la set de poder que fa niu en nosaltres sense que ho sapiguem.

En les nostres responsabilitats, en família i en les nostres esglésies, ens podem comportar com a tirans o petits reietons, amos i dèspotes imbuïts amb les seves prerrogatives, i arribar a imposar el nostre punt de vista i complaure'ns en el servilisme dels altres, agafant el primer lloc.

L'apòstol Jaume estigmatitza, condemna "gelosies i rivalitats" i proposa als cristians apuntar-se a una altra lògica feta de "pau, tolerància i comprensió"... La lliçó donada per Jesús als seus deixebles no nega la necessitat de l'autoritat. Més tost és una contestació radical del vertigen i atordiment del poder: "Si algú vol ser el primer, ha de ser el darrer i el servidor de tots." Aquest és, en efecte, el lloc que Jesús ha volgut agafar.

El servei és, doncs, una manera nova "de tenir poder" i d'exercir l'autoritat. Sobre aquest punt, els cristians han de fer entendre la seva diferència, especialment en l'Església, però no únicament en ella. Sobre la base del servei, s'estableixen noves relacions entre la gent, i un nou món és a punt de néixer, enfora del clima de la violència i de l'univers sense misericòrdia, despietat del que els mitjans de comunicació ens mostren les imatges. Utopia? No, signe distintiu i missió profètica del cristianisme.

Jesús posa un al·lot al centre dels qui somiaven ser importants: gest fort i provocador; expressió d'un canvi de valors. La vertadera grandesa està en el servei dels petits: en ells, Déu hi és acollit.

Josep Sastre

Vocacions, una esperança de futur

El futur de les vocacions (I)

Els números no enganen: en els darrers anys tots van a la baixa. Baixen el número de matrimonis per l'Església, baixen el número de seminaristes i d'ordenacions, baixen el número de postulants en les congregacions religioses. Els números ja no són els de fa uns quants anys. I la reacció davant aquesta baixada és caure en el pessimisme: ¿La nostra Església té futur? ¿Per què manquen les vocacions dins les nostres comunitats? ¿És que no tenim la capacitat de comprometre'ns? Són preguntes que intentarem respondre amb aquests escrits quinzenals.

El Jubileu de l'esperança que començarà el proper mes de desembre és una invitació clara a posar en Crist la nostra esperança, a descobrir en ell el fonament de tots els nostres desitjos i anhels. Davant la incertesa, el desànim, la por i la desesperació que imperen al nostre voltant, Crist sempre està amb nosaltres, està al nostre costat i no ens abandona. Amb Crist tenim futur.

La manca de vocacions pot tenir moltes causes i molts de factors, però el més important és propiciar l'encon-

Unsplash

tre amb Crist viu, unencontre que realment canviï la vida. No hi haurà vocacions particulars dins l'Església si abans no hi ha trobada amb Jesús. Quan aprenguem a posar tota la nostra confiança en Ell, quan descobrim que sense Ell no podem viure, quan entenguem que és Ell qui duu el timó de la nostra història, serà en aquell moment on florirà l'Església, on cadascú assumirà la missió que Déu li encomana.

Pastoral Vocacional de Menorca

l'entrevista a:

AGUSTÍ AGUILÓ ORFILA

Agustí Aguiló Orfila (Palma de Mallorca, 2010) està fent carrera musical, apostant per ser organista. Recentment va oferir un brillant concert a la parròquia de la Mare de Déu del Carme de Maó.

Agustí: Què te va impulsar a optar per fer la carrera musical i per què l'orgue com a instrument preferit?

-Jo he nascut envoltat dins d'un gran ambient musical familiar. El meu pare és violinista i director d'orquestra, i la meua mare és pianista i compositora, a més d'arquitecta. Vaig iniciar els estudis musicals amb els meus pares, als 8 anys vaig entrar al Conservatori de Palma i als 10 anys vaig donar els meus primers concerts de piano a la Fundació ACA (Àrea de Creació Acústica), a Búger (Mallorca). Posteriorment vaig entrar com a cantaire a l'Escolania dels Vermells de la Catedral de Mallorca, on vaig descobrir l'orgue com un instrument que té moltíssimes possibilitats. Així i tot, abans jo ja coneixia les sonoritats d'aquest instrument perquè quan era petit anava amb els meus pares a concerts d'orgue. Des que vaig polsar la primera tecla, vaig descobrir el so tan hermós que té i les possibilitats dels registres sonors, els quals sonen com a una orquestra simfònica.

Com vares viure el concert a la parròquia de la Mare de Déu del Carme?

-Amb molta emoció, il·lusió i responsabilitat. Vaig fer un programa adequat per l'orgue, traient-li les màximes possibilitats sonores. Vull agrair al pare Llorenç Sales per haver confiat en jo amb aquest concert, que vaig fer a la vigília de la festivitat de la Mare de Déu del Carme.

Coneixes i has tocat orgues d'altres parròquies de Menorca?

-He tocat els orgues de la parròquia de Sant Martí des Mercadal, Santa Eulàlia d'Alaior i darrerament he tocat el del Convent de Sant Agustí (el Socors) i de la Catedral de Menorca. He fet recentment un concert, el dia 13 d'agost, organitzat pel pare Joan Miquel Sastre i el diaca Joan Manuel Mercadal, al monumental i portentós orgue de Santa Maria de Maó, un dels millors orgues d'Europa.

Com és el dia a dia d'un jove estudiant de música com tu que a més imparteix concerts?

-La música requereix disciplina i vocació. Jo vaig a l'escola i al Conservatori. M'organitzo per tenir el temps per poder preparar els concerts i, al mateix temps, anar descobrint orgues i estudiant nous compositors, des del Renaixement fins a la música actual.

Toni Olives Camps

Salesians, 125 anys d'història a Ciutadella

CALÓS, 125 anys d'història

“A la fi, després de 14 anys d'incessants treballs, de precis i súpliques, d'instàncies i peticions, de vents favorables i adversos, la Divina Providència ens ha estat propícia i per la mediació manifesta de la nostra clementíssima Mare, Maria Auxiliadora, i el decidit suport del nostre Excm. Sr. Bisbe Dr. Castellote, els nostres somnis i il·lusions s'han convertit en plaent realitat: els benemèrits Salesians, els fidels fills de Don Bosco, els tenim entre nosaltres per plantar en aquesta Ciutat i Illa la bandera de tan venerat Pare”.

Amb aquestes paraules, Don Federico Pareja comentava l'arribada dels salesians a Ciutadella, el dijous 26 d'octubre de 1899, en la Memòria que va llegir dies després, el 12 de novembre, i que va recollir la revista de l'Obra Salesiana *Nuestro Auxilio*, en el núm. 35 de novembre de 1913.

Des d'aquell dia fins ara, són 125 anys d'història, amb les seves llums i les seves ombres, que intentarem descriure amb respecte i estimació, i perquè no dir-ho, amb una certa gosadia, ja que molts dels protagonistes que enca-

Don Federico Pareja

ra són vius, en saben molt més que jo.

Sí que hi ha una cosa ben clara i és que l'Obra Salesiana de Ciutadella té unes peculiaritats pròpies, que l'acompanyen des dels seus orígens, i que cap casa salesiana té. Si m'ho permeteu aquest serà el contingut del proper article. Com les bones novel·les, continuarà.

Emili Marcos Souto, salesià

Agenda

Inscripcions per a la Catequesi

Si la setmana passada no va poder fer la inscripció per a la catequesi, encara hi sou a temps! Les inscripcions es fan a les parròquies. Us hi esperam!

Fiesta de San Pío de Pietrelcina

El lunes 23 de septiembre en la parroquia de Sant Francesc de Maó. A las 17.30 h Hora Santa y a las 18.30 h Eucaristía con motivo de esta fiesta.

Festival d'orgue a Ciutadella

Dilluns 23 de setembre, a les 20 h, a l'església del Socors, concert especial del 80 aniversari de la Capella Davidica. Entrada gratuïta amb taquilla inversa a favor de Caritas.

Assemblea Diocesana de Vida Creixent

Dijous 26 de setembre, a les 10 h, al Santuari de la Mare de Déu del Toro.

Obra de teatre a Sant Miquel

Nova representació d'"Asteroide B612, la història d'un petit príncep" a la Sala d'Actes de Sant Miquel de Ciutadella. Serà el dia 28 de setembre a les 20 h i el dia 29 de setembre a les 19 h. Venda anticipada d'entrades a la taquilla (C/ Andrones 23, Ciutadella) els dies 26 i 27 de les 19.30 a les 21 h.

Inauguració de la primera capella d'adoració perpètua a la Diòcesi

Diumenge 29 de setembre, després de la missa de les onze, al Santuari de la Mare de Déu del Toro, s'inaugurarà la Capella de l'adoració perpètua del Santíssim. Aquesta capella romandrà oberta les 24 hores del dia.

Programes de ràdio de l'Església de Menorca

La setmana qui ve tornen els programes de ràdio:

-COPE MENORCA (89.6 FM): "El Mirall de l'Església", els divendres a les 13.30 h. i "Església Notícia", els diumenges a les 9.45 h.

-IB3 RÀDIO (88.6 FM): "Temps de Creure", els dissabtes a les 14.30 h.

-RADIO MARÍA (92.0 FM): "Revista Diocesana", els diumenges a les 13.30 h.

Reportatges de l'Església de Menorca

A partir del 29 de setembre, de forma quinzenal els diumenges a les 10 h, s'emetrà al programa "Mosaic" d'IB3 Televisió un reportatge sobre l'Església de Menorca.

Notícies nostres

Un estiu inoblidable amb jocs, aventures i fe

Cada estiu, els mesos de juliol i agost, són moltes les parròquies i centres de Menorca que organitzen campaments i excursions per als infants i joves, gràcies a l'ajuda dels monitors, que comparteixen el seu temps i la seva il·lusió. Després de demanar-ho, aquesta és la informació que hem rebut:

La parròquia de Santa Eulàlia d'Alaior aquest any ha celebrat el seu primer campament a Mongofra. Diferents joves amb un grup d'escoltes van organitzar el Ktescout. La temàtica va ser els pirates i van fer joc de pistes, al vespre taller de construcció de bales, sopar pirata... Al final cada grup aconseguia parts del mapa del tresor que havien d'ajuntar per tenir el mapa gran, a on una X marcava el lloc on estava enterrat el tresor pirata. Al Casal d'Estiu de Calós han gaudit d'activitats molt diverses com excursions a la platja, jocs d'aigua, manualitats, a més dels campaments a la casa de colònies Es Banyul.

La parròquia de Sant Esteve va organitzar un campament per als fillets a la casa de colònies Es Banyul, amb diferents jocs que els van

ajudar a descobrir les diferents emocions que tenim a l'hora de comportar-nos. També es va fer una ruta amb un grup de joves per la costa nord de Menorca. L'agrupament escolta de la parròquia de Sant Antoni Maria Claret, degut al malt temps, va haver de combinar moments de l'acampada a Son Saura amb estones d'activitats a la parròquia i al pavelló del col·legi de la Consolació. Les activitats van estar ambientades en el marc de les Olimpíades, per açò es van fer camisetes, fones, carreres de sacs, vetllades molts animades, etc.

En tots els campaments s'han viscut moments de jocs i diversió, i també de pregària i de viure l'Eucaristia, per fer créixer la fe i l'amistat amb Jesús. Trobareu més informació i fotografies a la pàgina web del Bisbat de Menorca (bisbatdemenorca.org).

Fotos: Bisbat de Menorca

Casal d'Estiu-Salesians Calós

Campament agrupament Sant Antoni Maria Claret

Campament parròquia de Sant Esteve

Campament de la parròquia de Santa Eulàlia, Alaior

Mor el sacerdot salesià Joan Marquès Calafat

El 12 de setembre va ser cridat a la Casa del Pare el sacerdot salesià Joan Marquès Calafat, a l'edat de 62 anys, després de 43 anys de salesià i 30 de sacerdot. La missa funeral es va celebrar el 14 de setembre a la Parròquia-Santuari Maria Auxiliadora de Barcelona Sarrià. Joan Marquès Calafat va néixer a Ciutadella el 8 d'abril de 1962. Va ser ordenat sacerdot a

Barcelona Horta el 21 de maig de 1994, per Mn. Joan Enric Vives. Va desenvolupar la seva tasca pastoral a Barcelona Rocafort, Terrassa, Sant Boi de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts, entre d'altres llocs. També va ser Delegat de Pastoral Juvenil del 2008 al 2014. Serà recordat com un salesià amb un gran cor pastoral. **Descansi en la pau del Senyor.**